

Het Fundament

Progis

Progis

Het Fundament

Progis

Opening
door de dagvoorzitter

Hans van der Vlist
Directeur-Generaal

Rechtshandha

Voorwoord

Het Fundament

Duidelijker dan minister Ivo Opstelten van Veiligheid en Justitie het tijdens de Progis Pitstop Werkconferentie vertelde kan het niet. “Een goede strafrechtspleging staat of valt met de mogelijkheid om snel en trefzeker aan informatie over verdachten te komen. ‘Snel’ betekent dat je door het intikken van een naam of nummer van een verdachte direct alle informatie op je scherm krijgt die nodig is. ‘Trefzeker’ wil zeggen dat je met redelijke zekerheid weet, dat die informatie ook inderdaad op die verdachte betrekking heeft. Dat gaat dus over de vaststelling van de identiteit.”

De minister blikte tijdens de Pitstop terug op het vele werk dat in de afgelopen jaren door de ketenpartners met elkaar en met het departement is verricht om de identiteitsvaststelling op een hoger plan te brengen. Vanuit het departement is de Wet identiteitsvaststelling gemaakt. En het veld heeft de voorzieningen gerealiseerd om de wet uit te voeren. De nieuwe systematiek van identificeren en verifiëren werkt nu en dat noemde de minister niet voor niets een bijzondere prestatie. “De nieuwe werkwijze verbetert de slagkracht van onze professionals en reduceert administratieve lasten.”

De minister waarschuwde op Papendal wel voor een veel voorkomende valkuil bij veranderingstrajecten.

“Laten we niet de fout maken om dit project te beschouwen als een ICT-project. Apparaten zijn mooi, maar betekenen niets als ze niet verstandig worden gebruikt. Niets is zo ontmoedigend als geweldige techniek die niet werkt. Je hebt bijvoorbeeld alle gegevens ingevoerd en dan blijkt de printer het niet te doen. Zoiets is buitengewoon frustrerend en ondermijnt het draagvlak. Daarom moet het oplossen van praktische problemen hoge prioriteit krijgen.”

Als programmamanager Progis constateer ik dat er op pragmatische wijze en met veel kennis, kunde en energie in de afgelopen weken is gewerkt om de problemen waar we juist in de week voor de conferentie mee geconfronteerd werden op te lossen. Ook deze hobbel is genomen. Het werk in de pitstop is gedaan om fase 1 en 2 te laten werken zoals bedoeld en nu kunnen we met veel energie verder met fase 3.

Niet voor niets wees ook de minister al op de reeds geboekte successen. Die volgens hem op gepaste wijze aandacht moeten krijgen. “Een persoonsverwisseling die wordt ontdekt bijvoorbeeld, dat stimuleert medewerkers om de nieuwe werkwijze te

volgen. De nieuwe procedure moet doordringen tot in de haarvaten van de strafrechtspleging. Dat kost tijd. Het uiteindelijke succes van dit soort operaties is voor slechts twintig procent afhankelijk van techniek en voor tachtig procent van menselijke inspanningen. De mensen moeten daarom begrijpen wat ze doen en moeten beschikken over de juiste kennis, vaardigheden en werkhouding.”

Tijdens de Pitstopwerkconferentie deelde een aantal hoofdrolspelers vanuit de keten onder de inspirerende leiding van dagvoorzitter Hans van der Vlist de ervaringen, verwachtingen en valkuilen met bijna vijfhonderd aanwezigen. De DGRR Hans van der Vlist heeft als voorzitter van de Coördinatiegroep Informatievoorziening Strafrechtsketen (CIS) en ook als ketenregisseur met elan, passie en gezag een belangrijke bijdrage geleverd aan de maatregelen om de informatievoorziening in de strafrechtsketen te verbeteren. Het fundament is met de realisatie van Progis fase 1 en 2 gelegd. Nu komt het erop aan door te bouwen.

De roep om een meer integraal digitaal strafrechtelijk persoonsdossier wordt steeds sterker.

Dit was ook tijdens de conferentie duidelijk hoorbaar. Evenals de oproep om medewerkers goed te instrueren, te ondersteunen en zonodig te motiveren. Maar vooral ook om te luisteren naar hun ervaringen en reacties. Vanaf de start van Progis is er veel energie gestoken om te stimuleren dat ervaringen worden gedeeld met de collega's in de keten.

De Progis Pitstopwerkconferentie was voor wat betreft de afronding van fase 1 en 2 een meer dan passend sluitstuk. In het boekje 'Het fundament' blikken we in woord en beeld terug op deze periode en kijken we vooruit naar fase 3.

Dank voor uw inzet in de afgelopen tijd en succes met het vervolg, ook bij de realisatie van fase 3.

Rocus Brasz

Programmamanager Progis

Inhoud

Voorwoord	3
Henk van Brummen <i>verwoordt belang van Progis</i>	9
Dick Heerschop <i>“Het draait om de mensen”</i>	13
Interview <i>Gert Versluis, Wim Schepers, Andre Peperkoorn en Peter Siebers</i>	17
Aad Meijboom <i>Landelijk CIO, koppelt noodzaak en verwachtingen aan realisme</i>	25
Wim van Vemde <i>geeft startsein voor fase 3</i>	29
Jan Kaspers <i>ID-zuil is het ei van Columbus</i>	33
Edwin Delwel <i>Progis fase 3</i>	37

OM-topman Henk van Brummen verwoordt belang van Progis

“Integraal persoonsbeeld essentieel voor effectieve en efficiënte strafrechtspleging”

Het terugdringen van bureaucratie, een snellere afhandeling van strafzaken en een efficiëntere inzet van schaarse middelen in de strafrechtsketen. Dát is wat het huidige kabinet wil. Het doel: een effectieve en efficiënte strafrechtspleging. Het integraal strafrechtelijke persoonsbeeld speelt volgens OM-kopstuk Henk van Brummen een essentiële rol in dit proces.

“Ik vind het indrukwekkend wat de ketenpartijen in de afgelopen jaren tot stand hebben gebracht”, blikt de Procureur-Generaal terug op fase 1 en 2 van Progis. “We beschikken over de wet- en regelgeving, de protocollen en de technische voorzieningen om het integer persoonsbeeld tot stand te brengen en te handhaven. Het komt nu dus aan op doen! Maar tegelijkertijd weten we nog niet wat een verdachte allemaal op zijn kerfstok heeft. Voor een effectieve en efficiënte strafrechtspleging is het beschikken over het integraal strafrechtelijk persoonsbeeld onontbeerlijk,” geeft Van Brummen het belang van fase 3 van

Progis aan. Om dat te illustreren legt hij een link tussen de drie ambities van het kabinet en fase 3 van Progis.

Administratieve lasten

“In de strijd tegen administratieve lasten verwachten wij als OM veel van het digitale procesdossier. Op dit moment zijn de politie en het OM veel te veel tijd kwijt aan het samenstellen van papieren dossiers. Afgelopen februari is met de juridische basis voor het gebruik van de digitale handtekening een belangrijke stap gezet om te komen tot het digitale procesdossier.

Henk van Brummen dagdroomt van een compacte overheid, waaruit zich een overheidsinfrastructuur zou ontwikkelen waarin generieke voorzieningen voorhanden zijn: government as a service (GAAS). Zoals burgerloket, identificatie en betrouwbare referentiebestanden.

Voor een goed digitaal procesdossier zijn een integer en integraal persoonsbeeld onmisbaar. Zonder het gevaar van persoonsverwisseling kunnen gegevens uit het digitale procesdossier straks met een druk

op de knop beschikbaar komen voor politie, OM, Reclassering, Kinderbescherming en NFI.”

Snelle afhandeling

Voor een snellere afhandeling van strafzaken is een juiste vaststelling van het integer en integraal persoonsbeeld eveneens van groot belang.

Henk van Brummen: “Politie en OM werken momenteel onder de naam ZSM samen aan een aanzienlijke versnelling van de afhandeling van veelvoorkomende criminaliteit.

In vijf grote steden zijn we een proef gestart met als doel verdachten zo snel en selectief mogelijk - ofwel ZSM - van een gepaste reactie te voorzien op het politiebureau. Binnen zes uur staan ze weer op straat met een straf, doorgaans een OM-strafbeschikking. De teams - van politiemensen en OM'ers - zitten fysiek bij elkaar op het politiebureau. Zo kunnen ze snel schakelen en kan de politie het proces-verbaal ook afstemmen op de informatiebehoefte van de officier van justitie. Dat kan dus alleen als je weet of je de juiste persoon voor je hebt, of hij eerder strafbare feiten heeft begaan of dat er nog straffen open staan.”

Efficiënte inzet

Ook voor de derde ambitie van het kabinet, een efficiëntere inzet van schaarse middelen, zijn een integer en integraal persoonsbeeld belangrijk.

“Het komt nog te vaak voor dat meerdere onderzoeken zich richten op dezelfde verdachte. Net als het omgekeerde: dat sommige verdachten of vormen van criminaliteit nauwelijks aandacht krijgen”, zegt Henk van Brummen. “Via projecten als Zicht op Zaken (voor de georganiseerde criminaliteit) en Betere Opsporing door Sturing op Zaken (voor aangiftcriminaliteit) voorkomen we dubbel werk én blinde vlekken.”

Met Zicht op Zaken werken politie en het OM aan een overzicht van onderzoeken tegen de zware jongens. Welke onderzoeken lopen er? Bestrijken sommigen dezelfde terreinen? Betere Opsporing door Sturing op Zaken moet inzicht geven in welke zaken op de plank blijven liggen en waarom. Beide projecten zijn nauw verbonden met het integrale persoonsbeeld. “Om de juiste zaken te kunnen selecteren moet je ze in hun context kunnen plaatsen. Moet je weten, welke delicten iemand eerder gepleegd heeft, welke onderzoeken er tegen hem of haar lopen.”

Ketensamenwerking

Henk van Brummen dagdroomt van een compacte overheid, waaruit zich een overheidsinfrastructuur zou ontwikkelen waarin generieke voorzieningen voorhanden zijn: government as a service (GAAS). Zoals burgerloket, identificatie en betrouwbare referentiebestanden.

Zover is het nog lang niet. Daarvoor is een herijking van belangen, samenwerking en geld nodig. Daarom verwacht hij dat ook het vervolg van Progis geen abc'tje zal worden. "Samenwerken in de strafrechtsketen kost nu eenmaal altijd veel tijd

en veel energie." Van Brummen ziet wél een belangrijke taak weggelegd voor de departementale Coördinatiegroep Informatievoorziening Strafrechtsketen (CIS) als het gaat om een succesvolle invulling van Progis en andere ketenprojecten in de strafrechtsketen. "In zijn algemeenheid kunnen zij bepalen welke dominante ketenproblemen er spelen en wie de rol van regisseur toekomt. Ik vind het niet verstandig om een vaste regisseur aan te wijzen, maar om - afhankelijk van het probleem - te kijken welke partner het meest effectief als ketenregisseur

kan optreden. We moeten met alle partijen in de keten de lusten en lasten durven te benoemen en de volwassenheid hebben om te streven naar de optimalisatie van het functioneren van het collectief. De activiteiten van de politie aan het begin van de keten hebben veel invloed op het functioneren van de rest van de partners. Van de politie wordt dus een bijzondere inspanning verwacht, terwijl zij niet altijd de vruchten daarvan plukt. Deze spanning moet worden opgeheven om de ketensamenwerking tot een succes te maken."

Dick Heerschop:

“Het draait om de mensen”

Dick Heerschop is sinds 2010 Algemeen directeur Bedrijfsvoering bij de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Daarvoor was hij vier jaar programmamanager van Progis. Twee verschillende functies in de strafrechtsketen met identiteitsvaststelling als gemeenschappelijke noemer. Zijn wijze les in het proces van identiteitsvaststelling: ‘Slechts twintig procent draait om ICT, de rest om de mensen.’

Identiteitsvaststelling in de strafrechtsketen. Iedereen onderschrijft het belang van de juiste persoon in de cel. Toch is de één louter laaiend enthousiast over Progis, de ander moet duidelijk wennen aan nieuwe procedures en werkwijzen in het dagelijkse werk. Dick Heerschop heeft het in vier jaar Progis aan den lijve ondervonden en ziet ook bij DJI verdeelde reacties als het gaat om de eigen basisvoorziening biometrie.

DJI maakt sinds 2008 gebruik van een eigen basisvoorziening voor het vaststellen van de identiteit: een geïntegreerd biometrisch identificatie- en verificatiesysteem op basis van vingerafdrukherkenning, digitale fotografie en geautomatiseerde controle van wettelijk erkende identiteitsdocumenten. Daarmee registreert DJI alle interne transportbewegingen.

“Dan blijkt iemand volgens het systeem al drie maanden in een bezoekzaal te zitten. Dat is natuurlijk niet zo. Als je iemand niet uitschrijft, blijft hij hangen. Daar krijg je in het dagelijks gebruik mee van doen. Het systeem is inmiddels robuust, het gebruik is gevoelig voor uitval. Dan ontstaat er verwarring, het lijkt dan alsof we niet meer weten hoe iemand een bezoekzaal in of uit moet zonder electronica. Echt, het systeem is nooit de bepalende factor, maar de wijze waarop het systeem wordt gebruikt.”

Ontwikkeling

In 2006 startte Heerschop als programma-coördinator van Progis. “Er kwamen signalen dat de verkeerde personen in de gevangenis zaten. We hebben 15.000 gevangenen bezocht en dat bleek hard mee te vallen, maar Nederland moest veiliger, dus gingen we van start met het ketenprogramma.” Er werd niet gekozen voor een ontwerpbenadering, maar voor een ontwikkeling op basis van een infrastructurele benadering. “Dan weet je niet precies waar je uitkomt. Je zit wel op het goede spoor, maar maakt steeds gebruik van nieuwe ontwikkelingen, de omgeving

verandert en de ketenpartijen komen met nieuwe wensen. Die dynamiek moet je organiseren en je moet niet bang voor de uitkomsten zijn. Naarmate je in de keten tot meer elektronische gegevens-uitwisseling komt, creëer je steeds meer wederzijdse afhankelijkheid. Vergelijk het met de aanleg van een spoorlijn. Daar ontstaan steden en industrie bij. Ook al is dat niet de planning, het gebeurt wel. Als je een goede infrastructurele voorziening neerzet, ontwikkelt zich dat vanzelf. Of kijk naar internet. Wat daar tien jaar geleden mee kon en welke ontwikkelingen daar uit zijn ontstaan.”

Vol gas

“Echt”, vervolgt Heerschop. “We staan nog maar aan het begin van wat we met de identiteitsvaststelling willen en kunnen, we gaan daar veel plezier aan beleven zeker nu de behoefte aan het integraal strafrechtelijk persoonsbeeld groeit. Ik zie dat al bij DJI. Het aantal nieuwe inschrijvingen daalt, omdat we steeds meer mensen binnenkrijgen die we al kennen. Daar zit winst, daar kennen we de geschiedenis al van. Ook hebben we een poging tot ontsnapping voorkomen en lopen zelfmelders tegen de lamp, omdat zij een straf wilden uitzitten

*“Denk goed na hoe je het
beheer van het gebruik inricht.
Dat moet je apart doen.
De ID-zuil is niet zomaar een
geautomatiseerd hulpmiddel,
het is een infrastructurele
basisvoorziening.”*

voor iemand anders. Hoe beter de schakels in de keten op elkaar aansluiten, hoe minder kans op fraude en fouten. Daarom moeten we met zijn allen in de strafrechtsketen gas geven.”

Weinig risico

De vergelijking met de autowereld is gemaakt. “Sommige dingen aan een auto doen het wel, andere niet. Dan is het altijd de afweging of het cruciale zaken zijn of niet.

Want je kunt best even zonder kentekenplaatverlichting. In de formule 1 is de pitstop het meest riskante moment van de race. Daar zitten we nu met alle partijen in. Als je je niet goed voorbereidt, dan verricht je de verkeerde handelingen met elkaar. De problemen ontstaan dan niet in de pit, maar in het veld. Als we nu goed afspreken hoe we het verder gaan doen, dan loop je minder risico.”

Monitoren

“Maar”, heft hij een waarschuwend vingertje. “Denk goed na hoe je het beheer van het gebruik inricht. Dat moet je apart doen. De ID-zuil is niet zomaar een geautomatiseerd hulpmiddel, het is een infrastructurele basisvoorziening. Monitor en begeleid het gebruik gedurende een lange periode. Bij DJI hebben we dat ruim een jaar gedaan. Dan kom je er bijvoorbeeld achter dat instructies niet goed gegeven zijn of dat je alle procedures niet goed hebt voorzien. Allemaal niet ICT gerelateerde problemen. Nogmaals, ik kan het niet vaak genoeg benadrukken, het zijn de mensen die het moeten doen.”

Ketenpartners in afwachting van mobiel platform

“Maak verbindingen, dan maak je winst”

Gert Versluis is programmadirecteur Identiteitsmanagement & Immigratie bij het directoraat-generaal Vreemdelingenzaken van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
Wim Schepers is directeur van de taakorganisatie Vreemdelingen (TOV).
Andre Peperkoorn is Brigade-generaal bij de Koninklijke Marechaussee (KMar).
Peter Siebers is directeur van de Raad voor de Kinderbescherming.

Vier kopstukken uit de strafrechts- en vreemdelingenketen die in hun professie te maken hebben met identiteitsvaststelling. Tijdens de Progis Pitsostop Werkconferentie van 28 april gaven zij aan zij hun mening over de ontwikkelingen op het terrein van de identiteitsvaststelling. Ondersteund door de klanken van het alleszeggende nummer van De Dijk ‘ik kan het niet alleen’ voelde William Swaters, de programmacommunicator van Progis, de vier topmanagers ruim een half een lang aan de tand. De zaal was en bleef muisstil. Een ketenverslag met uiteraard Progis als aanknopingspunt.

Een veilige samenleving begint met een juiste identiteitsvaststelling. Nieuwe methodieken, technieken en wet- en regelgeving moeten daarom een einde maken aan de enorme schade die identiteitsfraude, persoonsverwisselingen en verkeerde registraties in het maatschappelijk verkeer veroorzaken. De gezamenlijke conclusie van Gert Versluis, Wim Schepers, Andre Peperkoorn en Peter Siebers: “Maak verbindingen. Dan maak je winst.”

Welke rol speelt identiteitsvaststelling in jullie dagelijkse werk?

Gert Versluis: “Het Programma Identiteitsmanagement & Integratie heeft als doel het creëren van een zodanige infrastructuur dat het grensmanagementproces en het vreemdelingtoezicht beter georganiseerd kunnen worden met gebruikmaking van een goede identiteitsvaststelling. Het juiste antwoord op de vraag ‘Wie is die persoon bij de grens?’ is een essentiële. Daar draait het gewoon om.”

Wim Schepers: “Alles. De kern van de politieke vreemdelingentaak ligt in de identificatie van personen.”

Andre Peperkoorn: “Bij de KMar staat van oudsher de identiteit centraal bij alle taken. Zowel bij opsporing als handhaving, maar ook bij bewaken en beveiligen. Doe je dat niet goed, dan is de maatschappelijke, emotionele en financiële schade niet te overzien.”

Peter Siebers: “De taken van de Raad voor Kinderbescherming liggen op

strafrechtelijk én civielrechtelijk terrein. Ook bij de jeugdbescherming moet je natuurlijk weten om wie om het gaat, maar kleine kinderen hebben geen intentie om met identiteit te frauderen. En daarbij komt dat je niet alleen praat over een kindbeeld. Ook ouders of gezagvoerders, broertjes en zusjes spelen een rol.”

Fase 1 en 2 van Progis zijn achter de rug. Tijd voor een Pitstop. Wat hebben jullie met Progis?

Gert Versluis: “We hebben veel raakvlakken. Ook wij zijn bezig met de ontwikkeling van een systeem voor biometrische gegevens. Omdat Progis al verder is, ben ik nieuwsgierig naar hoe dat proces verloopt en probeer ik daar van te leren. Wat die lessen zijn? Het zijn er drie. Les één: doe niet alles in één keer, maar stel gaandeweg zaken bij. Les twee: ontwikkelingen spelen zich of in een politieke en bestuurlijk

Wim Schepers

"Maak gebruik van de toegevoegde waarde van de vreemdelingenpolitie."

ingewikkelde arena, waarin voorkeuren kunnen wijzigen. Zorg dat je met alle partijen in verbinding blijft. En drie: hou nou voortdurend de burger in de gaten waar het om gaat. Hij moet weten waarom hij zijn ID moet laten zien, welke belang dat heeft. Dankzij de koppeling met de basisvoorziening vreemdelingenketen kunnen we straks via integrale bevraging van elke vreemdeling die staande wordt gehouden weten of hij/zij rechtmatig in Nederland verblijft. We kunnen zo het vreemdelingtoezicht op een goede manier handen en voeten geven in het normale toezicht, uitgevoerd wordt door de politie en de KMar. Het vreemdelingtoezicht migreert zo van een specialisme naar een basis politie toezicht. Dat is een enorme verandering. We zullen nog moeten uitvinden hoe dat precies gaat werken, maar ik heb daar hoge verwachtingen van."

Andre Peperkoorn: “Identificatie gebeurt op basis van de Wet en het Protocol bij het eerste contactmoment in de strafrechtsketen door de politie, de KMar of een andere opsporingsdienst. Als het aan de voorkant fout gaat in de strafrechtsketen, hebben alle partijen verderop in het proces daar last van. Het is dus van belang dat wij als Marechaussee de juiste identiteit vaststellen. Dat vergt een andere manier van werken en denken. Wij hebben in korte tijd 6.800 mensen opgeleid. Hoe? De truc is dat je je mensen het nut van Progis moet laten inzien en wat dat bijdraagt in hun eigen werk. Als dat niet van meet af aan duidelijk is, verliezen de mensen vertrouwen en gaan ze niet goed met de systemen om. Het systeem krijgt dan de schuld. We hebben daarom veel tijd gestoken in het aankweken van een urgentiegevoel. Dat hebben we gedaan via een zogenaamd watervalsysteem. We hebben leidinggevenden in het land opgeleid op ons Landelijk Opleidingscentrum en vervolgens terug op de werkplekken het verhaal laten vertellen en mensen opgeleid. Daardoor was de verbinding met de werkplek, nut en noodzaak van Progis expliciet en loopt het van een leien dakje.

Wim Schepers: “De Taakorganisatie Vreemdelingen is vanaf de start enorm betrokken bij Progis. Vooral bij de opstelling van het Protocol en het vormgeven van de opleidingen is veel gebruik gemaakt van de kennis en expertise van onze medewerkers. Ons specialisme kwam ook van pas tijdens de inhaalslag van de Dienst Justitiële Inrichtingen. Daaruit kwam een behoorlijke vervuiling van de systemen aan het licht. Daar zaten veel administratieve fouten of verschrijvingen bij, maar ook gevallen van identiteitsfraude. Naar aanleiding van deze inhaalslag

Gert Versluis

heeft de vreemdelingenpolitie samen met de MatchingsAutoriteit en de KLPD een speciaal team opgericht om in veertien gevallen de juiste identiteit vast te stellen. Dat was een ‘hell of a job’, maar het is gelukt. Progis zal veel oplossen, maar we zullen nog steeds verdachten en vreemdelingen tegenkomen die gebruik maken van aliasen. We zullen ons daarom verder moeten ontwikkelen als identiteitspolitie om achter de ware identiteit te komen. Samen met de MachtingsAutoriteit en de landelijke ID-officier zullen we de komende periode veel tijd nodig hebben om bestanden te zuiveren.”

Peter Siebers: “Zoals aangegeven is identiteitsfraude voor ons geen groot probleem. Dat betekent niet dat Progis ons niets heeft opgeleverd. Het Electronisch Berichten Verkeer bijvoorbeeld is een uitvloeisel van Progis en ook de oprichting van JustID. Daar hebben we veel aan gehad.”

Wat willen jullie elkaar meegeven nu fase 3 van Progis in de startblokken staat?

Gert Versluis: Neem de tijd. Doe niets overhaast. Als je iets breed invoert zoals de Wet en het Protocol, dan is het niet kinderachtig wat er allemaal om de hoek komt kijken. Als er straks meerdere gebruikers komen voor de nieuwe mobiele toepassing, dan kan daar in de dienstverleningshoek enorme winst mee geboekt worden. Neem het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers. Dat voert nu de meldplicht uit via een systeem van biometrische herkenning. Dat levert een score op van vijftig procent, de andere vijftig gebeurt nog steeds handmatig. Als we daar een slag in weten te maken, dan boek je winst.”

Wim Schepers: “Ik heb hoge verwachtingen van Progis. Er is de afgelopen jaren veel gedaan aan de professionalisering van de vreemdelingenpolitie in het bijzonder op het gebied van identificatie. Het moet een automatisme worden dat de basispolitie bij twijfel ons gaat inschakelen en geen genoegen neemt met een bibliotheekpas. Maak gebruik van de toegevoegde waarde van de vreemdelingenpolitie om het werk gezamenlijk beter te doen.”

Andre Peperkoorn: “Laat het systeem volgend zijn op wat je op de werkvloer tot stand wilt brengen. Niet dat het systeem gebiedend is hoe je moet gaan werken. Dat er straks twee verschillende systemen bij collega's op het bureau staan. Waar je bij de één tien vingerafdrukken moet nemen, bij de andere vier, handpalmen of een irisscan. Blijf in beweging, blijf sproeien, blijf bemesten, stilstand is achteruitgang. En: het mobiele platform moet er echt komen. Eerlijk is eerlijk: dat is ook een stuk eigenbelang. Wij zijn een organisatie die taakgericht werkt, niet gebonden is aan plaatsen, ook ver buiten Nederland. Mobiel werken biedt kansen.”

Peter Siebers: “De link met de vreemdelingenketen is al gelegd. Hou het blikveld ruim. Denk daarbij ook aan gemeenten. Bijvoorbeeld als het gaat om nazorg van gedetineerden die vrijkomen.”

*Landelijk CIO Aad Meijboom koppelt
noodzaak en verwachtingen aan realisme*

“Neem de tijd als het nodig is, neem een besluit als het kan”

“Als we denken dat mobiel werken over drie maanden is ingevoerd, dan krijg je ongelukken.” Aad Meijboom, landelijk Chief Office Officer bij de politie, heft een waarschuwend vinger als het gaat om de implementatie van fase 3 van Progis. “Fundamentele wijzigingen in je organisatie kosten tijd. Zeker op een politiek en bestuurlijk ingewikkeld terrein als de politie.”

Aad Meijboom is sinds oktober 2010 als Chief Information Officer bij de politie dé man die politiewerk, informatie en technologie moet verbinden. Zijn belangrijkste taak: het stroomlijnen van de informatievoorziening bij de politie, zodat uniformiteit en standaardisering van de processen en ICT-ondersteuning verder vorm krijgt. Dat is hard nodig, omdat de landelijke systemen gebruiksvriendelijker moeten worden en het delen van informatie beter moet worden ondersteund. Meijboom wil dit mét en vóór het veld doen, waarbij het politie-management wel rolvast moet blijven en zich op de functionaliteit en niet op de techniek moet richten.

Rol-onvastheid

Het harde bewijs hiervan staat in maar liefst 62 rapporten uit de laatste drie jaar over wat er allemaal op het gebied van ICT is gebeurd, wat er niet goed is gegaan en wat er beter zou kunnen. Ter illustratie: in de zeven rekencentra draaien tweeduizend applicaties, waarvan er slechts veertien door alle korpsen gezamenlijk worden gebruikt. “Ja”, erkent Aad Meijboom. “Er is sprake van een absolute rol-onvastheid. Politie mensen in de uitvoering kijken naar het apparaat en niet naar de functionaliteit, de techniek zegt ‘dit is goed voor u’ en als je het hebt over het onderscheid tussen ICT en de organisatie, dan wordt er te weinig rekening gehouden met de organisatie. Eerlijk is eerlijk: het is niet altijd professioneel gedaan. De Basisvoorziening Handhaving is bijvoorbeeld dertig procent duurder dan zijn voorgangers. Dat kan toch niet de bedoeling zijn?”

Vernieuwing

Het bieden van continuïteit in de beschikbaarheid en een grotere gebruikersvriendelijkheid van de systemen, het terugdringen van dubbelingen in applicaties, het bieden van transparantie in kosten

en standaardisatie van de dienstverlening. Dat begint bij krachtige sturing vanuit de vraag. Meijboom krijgt er een zware kluit aan. Er moet veel gebeuren op het gebied van de inrichting van de informatievoorziening - op de plank liggen 450 projecten voor vernieuwing en verbetering— maar er is slechts capaciteit voor achttien. “Slechts 7% van onze middelen is beschikbaar voor vernieuwing”, becijfert Aad Meijboom. “Dan is het risico groot dat je stil valt.”

Innovatieplatform

Het pas opgerichte innovatieplatform binnen de politie moet helpen dat innovatie kan doorgaan. Aad Meijboom: “Dit platform bestaat uit een drietal clusters: het mobiele werken, het werken met camera- en sensoringstechnieken en het gebruik van internet. Sociale media zoals Facebook en Twitter zijn in de maatschappij al helemaal ingeburgerd. De politie loopt daarin achter. Daar ligt een deel van onze prioriteiten. Alle kennis, pilots en ontwikkelingen op deze terreinen worden in het innovatieplatform gebundeld. We moeten af van de vrijblijvendheid, de zaken die we met elkaar afspreken moeten ook echt gebeuren. Ik zal daar dwingend op toezien.”

Mobiel werken

Meijboom kijkt uit naar de komst van mobiel werken. “De voordelen van mobiel werken zijn helder. Als een agent op straat beter kan vaststellen wie hij bij een staandehouding voor zich heeft, kan controleren of deze persoon nog boetes heeft uitstaan of een straf moet uitzitten en kan beslissen of hij de zaak afdoet met een digitale bon of de verdachte aanhoudt en meeneemt naar het bureau. Dan bespaar je tijd en kun je effectiever en slagvaardiger optreden. Progis fase 3 gaan we met zijn allen doen vanuit een integrale benadering, maar het is niet gemakkelijk. Want de verwachtingen zijn hoog voor een technische omgeving die niet zoveel aankan. Neem daarom de tijd als het nodig is, neem een besluit als het kan”, geeft hij iedereen binnen het politiedomein mee. “Zorg dat mobiel werken er komt. Niet apparaat x, maar een veilig product. Dat is op dit moment de BlackBerry. En geen mobiel apparaat voor elke functie, want dan is er geen plaats meer op de koppel!”

1

2

3

4

A close-up, profile view of Wim van Vemde, a man with short, graying hair, wearing a dark blue military-style uniform with gold insignia on the collar and lapel. He is speaking into a black microphone at a podium. The background is blurred with blue and purple lighting.

Wim van Vemde geeft startsein voor fase 3

“Progis geeft onze rechtstaat meer stevigheid”

Wim van Vemde is niet alleen Korpschef van Gooi- en Vechtstreek. Hij is ook landelijk portefeuillehouder identiteitsissues én vreemdelingentaken. Twee petten met identiteit als bindend element.

“Echt weten wie iemand is voorkomt dubbel werk en veel maatschappelijke schade.” Als geen ander kijkt hij uit naar fase 3 van Progis.

“Het is essentieel voor de kwaliteit van het hele ketenproces dat een politieman of -vrouw op een zo vroeg mogelijk moment de juiste identiteit vaststelt en kan beschikken over alle relevante informatie. Als je weet hoeveel zaken er nu verdwijnen, omdat er geen, een onvolledige of foute identiteit op straat is vastgesteld. Dat is niet alleen voor de politieman of -vrouw heel vervelend, het geeft ook een negatieve uitstraling. Daar moet je paal en perk aan stellen. Als je dat niet doet, dan kun je aan de andere kant wel proberen het gezag te herstellen in het publieke domein, maar dat wordt dan een moeilijk verhaal. Als iemand

wegkomt met een leugen, dan weet ik wel wat die persoon gaat vertellen op verjaardagen, bruiloften en partijen. Progis geeft onze rechtstaat veel meer stevigheid.”

Wim van Vemde vindt het van groot belang: de uitrol van het Protocol in volle omvang voor alle verdachten op alle plaatsen in Nederland. Even belangrijk vindt hij een betere identificatie van vreemdelingen. Want ook in de vreemdelingenketen wemelt het van de aliasen en verkeerde registraties.

Toch is haastige spoed zelden goed. Fasering en differentiatie in de implementatie van de ID-wetgeving is daarom een bewuste keuze. Wim van Vemde: “Als er ideeën zijn moeten ze bovendien aan vier criteria voldoen: ze moeten passen binnen de ict-strategie, het moeten bewezen technieken zijn, ze moeten betaalbaar én veilig zijn. Als dat niet het geval is, gaat het niet door.”

Vertrouwen

De steun van het departement en van Aad Meijboom, de landelijke Chief Information Officer politie, voeden het vertrouwen van Wim van Vemde in een succesvol verloop van fase 3. “Een aantal ID-zuilen doet het nu niet goed. Dat is niet acceptabel. Er is gezegd ‘we gaan het opschalen, we zorgen dat daar de komende maanden een oplossing voor komt’. Dat is een mentaliteit waar ik wel van hou. Gezamenlijk de schouders er onder en dan zorgen dat er een stevig fundament komt te liggen om op verder te bouwen. In deze tijd van bezuinigingen is het buitengewoon bijzonder dat je een ‘go’ krijgt en dat het departement bereid is om de miljoenen er in te steken die daarvoor gevraagd worden. Dat waardeer ik en ik vind het ook een juiste keuze.

Dat is alleen maar gelukt omdat er een breed gevoeld besef is dat de veranderingen die worden voorgesteld in zowel het vreemdelingen- als het strafrechtdomein tot veel meer efficiency leiden.”

Mobiel werken

Ook het enthousiasme van collega’s over één van de belangrijkste onderdelen van het programma, Mobiel Werken, werkt aanstekelijk voor Van Vemde. “Wij gaan proberen om binnen Progis fase 3 het effect van de volledige uitrol van de wetgeving (de ‘markante meerkosten’) voor de politie terug te brengen door mobiele toepassingen op straat te gaan gebruiken. Ik merk dat iedereen bereid is om de krachten en kennis te bundelen om er een succes van te maken.”

Wim van Vemde heeft vier collega’s bereid gevonden om een proeftuin omgeving, hij noemt het liever leertuinen, te creëren, waarin als vijfde partner ook de KMar participeert: in Amsterdam-Amstelland, Rotterdam-Rijnmond, Hollands Midden en Gelderland-Noordoost. De basis van de mobiele toepassing is een smartphone, die zorgt voor een veilige verbinding tussen de politieambtenaar en de backoffice. In juni 2011

worden de eerste apparaten uitgereikt, waarbij de smartphone de applicatie voor email en agendabeheer bevat. Een maand later komt daar een applicatie bij voor het geautomatiseerd uitlezen van de persoonsgegevens op de ID documenten en voor integrale bevraging van politiesystemen. De derde applicatie, het uitschrijven van bonnen, wordt daar in september aan toegevoegd. Daarna volgen het geautomatiseerd controleren van de echtheid van een chip in het reisdocument, het kunnen controleren van de vingerafdrukken op de chip en het scannen en controleren van vingerafdrukken van vreemdelingen op het register BVV (Basisvoorziening Vreemdelingen).

“Per leertuin gaan we ongeveer vijftig apparaten inzetten”, vertelt Wim van Vemde. “Wij gaan tijdens en na de leertuinen evalueren. Voldoet het aan de ambities, dan gaan we kijken hoe we de brede uitrol kunnen financieren. Echt, ik heb er alle vertrouwen in dat die apparaten niet op de achterbank van de politie-auto zullen belanden, maar daadwerkelijk gebruikt gaan worden.”

Jack Wilson - Explorer
Exploring the Future of...

Jan Kaspers wordt blij van Progis

“ID-zuil is het ei van Columbus”

Trots laat Jan Kaspers, hoofd Vreemdelingen Recherche Gooi en Vechtstreek, de ID-zuil zien in het cellencomplex aan de Prins Bernardlaan in Hilversum. “Eindelijk hebben we nu een middel om een einde te maken aan de wirwar van mogelijkheden om identiteiten in te voeren. Alle opsporingsdiensten registreren en identificeren, de rest van de keten verifieert en die partijen hebben dus altijd de juiste man of vrouw voor zich. Laten we daar gebruik van maken. Dit is het ei van Columbus.”

In 2008 werd Jan Kaspers gevraagd of hij iets wilde betekenen in het proces van identiteitsvaststelling binnen de strafrechtsketen binnen het korps Gooi- en Vechtstreek. Niet verwonderlijk, want als hoofd Vreemdelingen Recherche zit hij dicht bij het vuur. Dagelijks ziet hij met lede ogen aan hoe vaak het fout gaat met identiteiten. Daarom aarzelde hij geen moment toen hij gevraagd werd als projectleider en daardoor verantwoordelijk werd voor de invoering van fase 1 en 2 van de Wet en het Protocol Identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen in zijn werkgebied. “Identiteitsfraude is aan de orde van de dag. Kijk wat er op internet gebeurt, er is veel fraude met persoonsgegevens. En jaarlijks worden er zo’n 250.000 identificerende documenten vervaemd. Daarvan komen er maar 35.000 boven water.

De rest wordt voor andere doeleinden gebruikt. Elk ontvreemd identiteitsdocument berokkent de maatschappij 40.000 euro schade. Tel uit je winst”, zegt Kaspers over de positieve gevolgen van de invoering van fase 1 en 2 van Progis.

“In een willekeurige week in april hebben we er hier met de ID-zuil alleen al zeven valse documenten tussen uit gehaald. Documenten die in het verleden niet vals bevonden zouden zijn, omdat rechercheurs te onervaren zijn om ze van echt te onderscheiden. Laten we elkaar als opsporingsdiensten nu eens recht in de ogen kijken: we hoeven ID-fraude toch niet te faciliteren?” pleit Kaspers voor het gebruik van de ID-zuil.

Blauwe ogen

“Eerlijk is eerlijk. We hebben het als politie zestig jaar lang verkeerd gedaan. Ook ik zelf”, steekt Jan Kaspers de hand in eigen boezem. “We geloofden iemand op zijn blauwe ogen. We vertrouwden persoonsgegevens toe aan de systemen, maar we hadden geen flauw idee over de juistheid van die gegevens. Het is ook niet gemakkelijk. Als jij als

“Identiteitsfraude is aan de orde van de dag. Kijk wat er op internet gebeurt, er is veel fraude met persoonsgegevens. En jaarlijks worden er zo’n 250.000 identificerende documenten vervreemd.”

diender midden in de nacht, tijdens een hevige regenbui, iemand aanhoudt en hij of zij schuift een rijbewijs naar buiten, zeg jij dan maar eens of dat vals is of niet.”

Samenwerking

De voorbereiding en invoering van fase 1 van Progis liepen als een trein mede dankzij de voortreffelijke samenwerking tussen de

automatiseerders en het operationele veld. Een maand voor de start van fase 1 waren de leden van de front- en backoffice opgeleid en geïnstrueerd. Ook de Hulpofficieren Justitie in het Korps zijn door middel van een presentatie, waarbij een handout van de presentatie en de werkinstructie voor fase 1 zijn uitgereikt, op vlieghoogte gebracht. “We hebben van september 2009 tot september 2010 dik duizend registraties via een document gedaan van in verzekering gestelde verdachten”, blikt Jan Kaspers terug. “Als er geen document was volgde er een ID-onderzoek.” Fase 2 kostte Kaspers meer energie. “De Hulpofficieren van Justitie moeten het weer overbrengen op de werkvloer. Het vergt een andere manier van denken. Het is niet eventjes vingerafdrukken afnemen en that’s it. Als je een nieuwe werkwijze als een werklast ervaart, dan gaat het niet werken. Iedereen moet overtuigd zijn van de waarde van het nieuwe werkproces met de ID-zuil als hulpmiddel. Als je consequent vasthouden aan de nieuwe werkwijze, dan sorteert je op enig moment altijd effect.”

Alle verdachten

“Natuurlijk, als er mensen zijn die zeggen dat er betere stappen te bedenken zijn in ons streven naar een juiste identiteitsvaststelling, dan wil ik die graag tegemoet komen”, zegt hij. “Van iedereen die door de politie wordt aangehouden voor een feit waarvoor voorlopige hechtenis is toegestaan, nemen we nu vingerafdrukken, scannen we het document en maken we een foto. Zo hebben we er dit jaar al tientallen aliassen uit kunnen halen. Het is mooi als deze procedure voor alle verdachten gaat gelden. Want nu creëer je nog twee mogelijkheden om te registreren en dat kan leiden tot vervuiling. Ik vind dat dat niet kan. Maar je moet ergens een startpunt maken en de ID-zuil is een prachtig beginproduct. Deze biedt eindeloos veel mogelijkheden, er is volop gekeken naar het beperken van de problemen voor het gebruik, het is eenvoudig te bedienen. Ik word er helemaal blij van.”

Progis

fase 3

Programma Progis fase 3

*Het Programma Progis fase 3 bestaat uit twee deelprojecten:
Decentrale Uitrol en Mobiel, effectiever op straat.*

Decentrale uitrol

Om de volledige implementatie van de Wet IVVG mogelijk te maken plaatsen we in dit onderdeel van het Programma binnen Politie en Koninklijke Marechaussee een groot aantal identificatiezuilen extra. Daarbij leveren we een nieuwe versie van de identificatiesoftware op. Deze integreert de nu nog gescheiden identificatie processen van strafrecht verdachten en vreemdelingen binnen de politie tot één generiek proces van verificatie en registratie van identiteit met behoud van het noodzakelijke onderscheid.

Mobiel, effectiever op straat

Het doel van dit project is om de effectiviteit van de politie op straat te vergroten via mobiele instrumenten, zodat hij:

- beter kan vaststellen wie hij bij een staande houding voor zich heeft;
- kan controleren of deze persoon nog boetes heeft uitstaan of straf moet uitzitten, en
- digitaal een bon kan uitschrijven.

Het instrument is gebaseerd op een smartphone. De smartphone zorgt voor een veilige mobiele verbinding tussen de politieambtenaar en de backoffice waarin de verschillende informatiesystemen binnen Politie en Justitie zijn ondergebracht.

De planning:

1. Juni 2011: test eerste versie met de applicaties email en agendabeheer;
2. Juli 2011: toevoegen van applicaties voor het geautomatiseerd uitlezen van de persoonsgegevens op ID-documenten en integrale bevraging van politiesystemen;
3. September 2011: toevoegen van applicatie voor het uitschrijven van digitale bonnen;
4. Oktober 2011: toevoegen van applicaties voor de controle van de echtheid van een chip in een reisdocument, de controle van de vingerafdrukken op de chip en de controle van vingerafdrukken van vreemdelingen op het register BVV. Voor het lezen van documenten en vingerafdrukken vindt een koppeling plaats met een klein leesapparaat.

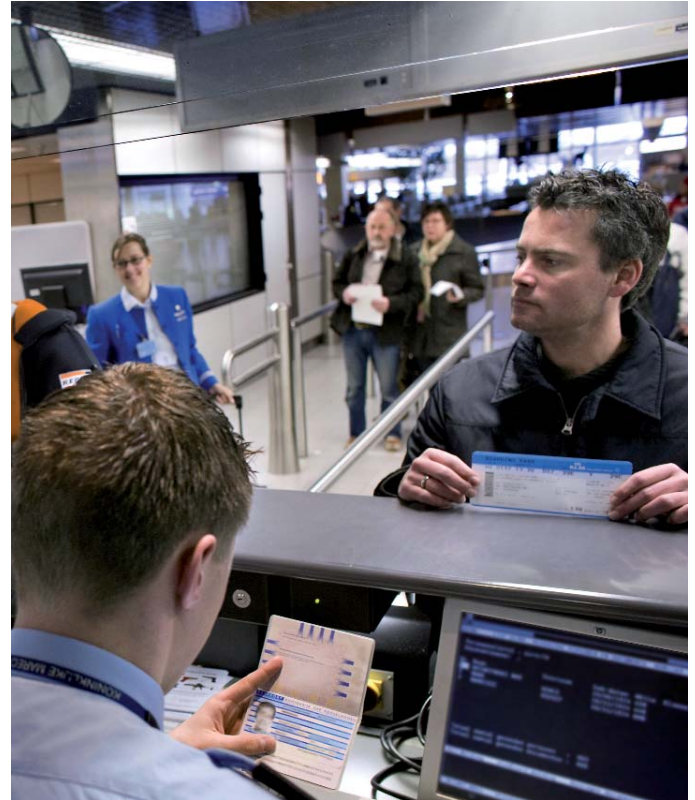
In vier verschillende regiokorpsen vinden van juni tot en met december 2011 in samenwerking met de Koninklijke Marechaussee in de noodhulp, de basispolitiezorg en het vreemdelingtoezicht proeftuinen plaats, waarin we de werking van deze mobiele

toepassing uitproberen. Afhankelijk van de bevindingen kunnen de leertuinen doorlopen naar het eerste kwartaal van 2012. Daarna vindt een onderzoek en evaluatie plaats naar de toegevoegde waarde van het werken met een mobiel. Dit evaluatierapport gaat naar de minister van Veiligheid en Justitie. Ook zullen wij de Landelijk CIO Politie adviseren over de eventueel daaropvolgende landelijke invoering van mobiel werken bij de korpsen, over de mogelijkheden tot uitbreiding met andere applicaties voor de politieambtenaar en geven wij adviezen over het gebruik door andere ketenpartners zoals de Bijzondere Opsporingsdiensten, de Marechaussee en DJI. Tijdens de proeftuinen delen we maandelijks onze ervaringen in een mailflits. Meer informatie over het project Mobiel, effectiever op straat staat op de websites Intranet Politie en Justitie.

Organisatie

De opdrachtnemer voor het Programma Progis fase 3 is Wim van Vemde, korpschef Gooi en Vechtstreek en portefeuillehouder Identiteit en Vreemdelingen voor de Raad van Korpschefs. De programmamanager is Edwin Delwel, commissaris van politie.

De deelprojecten Decentrale Uitrol en Mobiel, effectiever op straat hebben een enorme technische, maar vooral ook organisatorische impact. Voor het eerst worden grote aantallen politiemensen geconfronteerd met de andere manier van werken.

Om die veranderingen goed te kunnen begeleiden en ondersteunen is binnen het landelijk Programma kennis en ervaring bijeengebracht in het deelproject Organisatie. In dit deelproject worden de veranderingen begeleid en ondersteund, zo veel mogelijk op de werkvloer en in samenwerking met lokale proces verantwoordelijken. De kernwoorden van het deelproject zijn draagvlak, betrokkenheid en invloed vanuit de gebruiker. Het deelproject levert ook (de aanzet tot) landelijke werkinstructies, procesbeschrijvingen en andere producten.

RENAULT

RENAULT elf

Pepi Jerome

5

elf

RENAULT

Pepi Jerome

BRACKS

Progis

Progis

Progis

Progis

Progis

Progis

Progis

Colofon

Deze brochure is een uitgave van het
ministerie van Veiligheid en Justitie

progis@minjus.nl

Concept en redactie

William Swaters

Fotografie

René Verleg

Karst Grit Media

Vormgeving

FEL WIT grafisch ontwerpers

©Ministerie van Veiligheid en Justitie | mei 2011